

Zákopové nože

M1917 a M1918

6. dubna 1917 vyhlásily Spojené státy válku Německu. V květnu téhož roku byl vrchním velitelem Amerického expedičního sboru (AEF) jmenován generál John Joseph „Black Jack“ Pershing. V červnu pak do Francie dorazila 1. divize AEF. Zatímco v době neutrality Spojené státy dodávaly velké množství materiálu bojující Francii a Velké Británii, nyní první američtí vojáci doplňovali svoji výstroj a výzbroj právě od Francouzů a Britů. Od Francouzů získali například 75mm a 155mm děla, Britové poskytli minomety, kulomety či přilby.

◀ M1917 se standardní výstrojí pěšáka

Američané se také museli rychle učít novému způsobu boje, protože válka v zákopech pro ně byla naprosto nová zkušenost. Standardní výzbroj amerického vojáka představovala puška M1903 Springfield s bodákem M1905, případně pistole Colt M1911. Co američtí vojáci naprosto postrádali, byly útočné nože. Kulometná družstva byla sice vyzbrojena malými mačetami typu bolo na vysekávání palebných postavení, ale ty měly přece jen daleko do útočného nože. A puškové bodáky dlouhé 18 palců byly při bojích v zákopech nepraktické. Také při nočních nájezdech do německých zákopů bylo třeba zlikvidovat nepřítele tichým způsobem.

Rychle byl tedy zbrojnímu odboru odeslán požadavek na nový útočný nůž. Zadání bylo prosté – nový nůž musí být schopen probodnout německý vojenský kabát. Do tendru se přihlásilo několik výrobců a byl vybrán nůž firmy Henry Disston & Sons. Jednalo se o dlouhou tenkou trojhrannou čepel s dřevěnou rukojetí a ocelovou záštitou tvaru D, která

chránila prsty a zároveň měla hroty, aby mohl voják v boji z blízka případným úderem srazit protivníka podobně jako boxerem. Výroba byla jednoduchá a levná. Náklady na jeden nůž od výroby až po dodání do armádního skladu byly 80 centů, samozřejmě v dobách, kdy měl dolar úplně jinou hodnotu.

VÝROBNÍ PŘEVODENÍ

Existují dvě varianty tohoto nože označované jako M1917 a M1918, lišící se tvarem záštity a způsobem jejího uchycení. Sběratelé stále vedou spory o určení typů jednotlivých nožů. V armádních zprávách i odborné literatuře jsou souhrnně označovány jako M1917/M1918. V dubnu 1999 byl v časopise *Knives World* uveřejněn článek, který tyto nože rozděluje podle výrobního postupu.

Nůž M1917 vyráběly tři firmy – Henry Disston & Sons z Filadelfie, Oneida Community Ltd. a American Cutlery Co. Celková délka nože je 14", přičemž čepel je dlouhá 9". Tyto rozměry však nesmíme brát dogmaticky. Při měření několika vzorků jsem zjistil, že rozdíly v délce jsou ±5 mm. Rukojeť je z ořechového dřeva a má zářezy pro prsty. Ocelová záštita tvaru D chrání prsty. Při její výrobě byly po stranách vystříženy trojúhelníkové výřezy, které se ohnuly o 90° a vzniklo tak 10 hrotů zesilujících účinnost nože při úderu záštitou. Rukojeť se záštitou byly nasunuty na řapí ukončený závitěm a zajištěny hlavicí. Hlavice tvaru oblého kužele byla k řapu šroubována speciálním přípravkem, k jehož uchycení sloužily dva otvory v hlavici. M. H. Cole uvádí u nože HD&S i hlavici ve tvaru čtyřhranu. Zda se

◀ Obě varianty zákopového nože: nahoře M1917, dole M1918. Toto rozlišení však není jednoznačné a vedou se o něm spory.